



## **Acta sanctorum**

quotquot toto orbe coluntur, vel a catholicis scriptoribus celebrantur, quae  
ex Latinis et Græcis, aliarumque gentium antiquis monumentis

Quo dies octavus et nonus continentur

**Bolland, Johannes**

**Parisiis et Romae, 1865 [erschienen] 1866**

Pars II. Miracula aliquot Bernardi, archiepiscopi Neapolitani, jussu a Jacobo  
Orlando collecta.

---

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72229](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72229)

A. JACOBO DE  
ORLANDO  
b c

A usum balnei, et cum amicis suis jucundo celebrato convivio, ad lectum pergens, et in alto gradu consistens, divina percussione præcipitatus protinus expiravit. Quidam magnæ literaturæ de Ordine Prædicatorum contra revelationes sanctæ Birgittæ succensus \* ita, ut manifeste diceret ipsos comburendos \*, religionis ejus personas lulardos g, et beguttas h appellando: cui alius magister quidam secularis obtulit libros sanctæ Birgittæ Revelationum cælestium, ut eos legendo ad meliora mutaretur. Sed salubre consilium aspernanti, subjunxit: Timeo, quod Dominus Jesus se, et suam Sanctam in vos ultione divina vindicabit, eo quod tam pertinaciter hanc Sanctam impugnat. Et cum hoc separati sunt, statimque manus Domini in ipsum sæviebat, tantaque lepra corpus suum magis ac magis infecit, ut nullus fratrum conventus illius secum comedere, bibere aut conversari audebat, seu aliquod servitium impendere, donec viam carnis transiit universæ, Deus sit ei propitijs. Quam periculosus est S. Birgittæ detrudere, aut revelationibus cælestis sibi factis ausi temerario contraire, patet ex supradictis, et XC et XCII cap. sexto lib. Revel. quomodo divina justitia viriliter retribuit facientibus superbiam; a qua nos protegat Deus trinus et unus. Amen.

## ANNOTATA.

a Ne sæpius eorumdem locorum situs sit rependendus, septem Sueciæ episcopatum notitias hic conjungo. Sunt autem hi: Upsaliensis, idemque archiepiscopalis in Uplandia, Linopiensis in Ostrogothia, Scarensis in Vestrogothia, Strenghesiensis in Sudermannia, Arosiensis in Westmannia, Vexionensis in Smalandia, et Aboënsis in Finlandia.

b Sueciæ parte, in Ostrogothiam et Vestrogothiam, seu Gothiam Orientalem et Occidentalem divisa.

c Lege: Hallandia, quæ est Gothiæ Orientalis pars.

d Vide lit. a hic.

e Lipsia, in Misnia, Saxonie Superioris provincia.

f Pomeraniæ oppidum est ad fluvium homonymum.

g Hæreticorum genus fuit, seculo XIV in Germania Belgioque exortum.

h Item hæreticorum genus, in synodo Coloniensi anno 1306 et in concilio Viennensi anno 1311 cepto, et a Joanne XXII rursus damnatum.

## PARS II.

## Miracula aliquot Bernardi, archiepiscopi Neapolitani, jussu a Jacobo Orlando collecta.

Bernardus  
ep. Neapolitanus

In nomine Domini. Amen. Anno a Nativitate Domini mcccclxxvi, regnante serenissima domina, domina nostra Joanna a, Dei gratia regina Jerusalem, et Siciliæ, ducatus Apuliæ, principatus Capuæ, Provincia, et Fortil. ac Pedemontis comitissa. Regnorum vero ipsius anno tertio, quarto

b Februarii amen c, die xx mensis Octob., xv Indicti. Neap. Nos Jacobus de Orlando de Neapoli per provincias Terræ Laboris, ac comitatus Molii, ac principatus Citra publicis reginali auctoritate notarius, et testes subscripti ad hoc specialiter vocati et rogati, præsentis scripto publico declaramus, notum facimus et testamur, quod veniens ad nostram præsentiam Carolus de Frisono de Neapoli ostendit et præsentavit nobis quasdam litteras reverendiss. in Christo patris domini Dei gratia archiepiscopi Neapolitani in carta de papiro scriptas, ejus magno archiepiscopali sigillo sigillatas, omni vitio et suspicione carentes, quas vidimus, legimus et inspeximus diligenter et erant per omnia continentes subsequencia.

6 Bernardus, Dei gratia archiepiscop. Neapolitanus, dilecto filio judicii Carolo de Neapoli salutem in Domino Jesu Christo. Cum bona, quæ nobis Deus sui gratia elargitur, minime celare, immo propalare debeamus, alias merito de ingratitudine possemus reprehendi. Quapropter Magister noster Jesus Christus dicit de leprosis decem curatis, quod unus alienigena tantum ad regratiandum ad eum reversus fuerat, novem tamen ubi sunt? Et in Psal.: Venite, et audite et narrabo omnes, qui timetis Deum, quanta fecit animæ meæ. Et angelus Raphaël dixit Tobiæ: Opera Dei revelare, et confiteri honorificum est. Et cum in istis temporibus ultimus hujus sæculi mali Dominus nobis licet indignis contulerit lucernam, et eam posuerit super candelabrum, videlicet beatam Birgittam de Suetia de gente regali exortam, quam illustravit innocentia multis virtutibus, et cui multa secreta revelavit; quæ vivens in civitate nostra Neapolitana, nonnulla salubria consilia nobis et populo Neapolitano contulit, et pro nobis Deum sæpius interpellavit, et ad ejus preces nonnulla mala cessaverunt. Et post ejus mortem, sicut in vita ad ejus preces Dominus noster in nostra civitate multa miracula fecit, quæ non debent silentio tradi, sed potius ad laudem Dei divulgari et publicari. Idcirco tibi, qui devotus eras ejusdem Domine in vita, tenore præsentium committimus, ut omnia et singula miracula, quæ dicta Domina tam in vita, quam post mortem a Domino nostro Jesu Christo fieri procuravit in nostra civitate, diligenter scribas, sic et taliter, quod mera veritas, quam reperire poteris, describatur, ut omnes et singuli videntes ejus mirifica opera ad laudem se conferant, et in eorum necessitatibus ad beatam Birgittam devotius recurrant. Datum Neapoli in nostro archiepiscopali palatio die xxv Augusti, xiiii Indict. Bernardus, Dei gratia archiepiscopus Neapolitanus, qui propria manu me subscribo et sigillo Pontificali sigillari feci.

7 Quarum quidem litterarum vigore et auctoritate præfatus Carolus nos requisivit, et rogavit attente nostrum super hoc officium implorando, ut una secum per civitatem Neapolitanam ad suprascriptas personas accedere deberemus, ad audiendum ab eis vivæ vocis oraculo miracula, quæ in eis Deus meritis beatæ Birgittæ operatus est. Nos vero requisitioni hujusmodi devote parentes, maxime quod negotium mirabile, et pium erat, et officium nostrum, quod est publicum, non possumus alicui denegare, subscriptis diebus mense Octobris et Novembris, una cum eo personaliter accessimus per dictam

S. Birgittæ  
miracula ve-  
ria Neapoli  
facta

E.

F.

colligi jussit,  
quibus illa

A. JACOBO DE  
ORLANDO.

dictam civitatem Neapolitanam ad subscriptas personas, quas personaliter invenimus, quæ coram nobis interrogatæ fuerant, si Deus miracula aliqua meritis beate Birgittæ eis, seu alicui alteri operari dignatus est, qui responderunt vivæ vocis oraculo, prout infra particulariter continetur, videlicet dicto die xx dicto mense Octobris, domina Catharina, uxor domini Pauli de Morinis de Janua *d* habitatrix Neapoli interrogata dixit, et suo sacramento firmavit, quod quidam suus nepos, filius cujusdam filie suæ, fuit graviter infirmatus, ex qua siquidem infirmitate potius sperabatur de morte, quam de vita. Ipsaque audiens famam beate Birgittæ undique diffusam, votum fecit eidem, quod dignaretur suæ sanctitatis merito impetrare gratiam sanitatis ejusdem sui nepotis, quod statim veniret ad ecclesiam S. Mariæ de Carmelo, ubi imago sua depicta erat, et Missam dici faceret, et ibidem candelas offerret. Qui puer manè inventus est sanus sine ullo periculo personali, et dicta domina Catharina votum reddidit, quod promisit.

B. vario mor-  
borum genere  
laborantibus.

8 Deinde quidam alius puer annorum ii, filius cujusdam sui cognati, quem ipsa tenuit in domo sua, et diligebat ut filium, similiter graviter infirmatus est, ex qua infirmitate dubitabat dicta Catharina de morte ipsius, et fiduciam habens in Deo et in beata Birgitta, votum vovit eidem pro sanitate ipsius ire ad dictam ecclesiam, et Missam ibi dici facere ut supra. Qui puer subito inventus est sanus, et ipsa votum reddidit, sicut promisit. Thecla, uxor Odi Favi de Pisis *e*, habitatrix Neapoli interrogata dixit, et suo sacramento firmavit, quod noviter quidam suus filius dicti Odi fuerat graviter infirmatus, ex qua infirmitate potius dubitabat de morte, quam de vita, et ipsa audiens famam dictæ beate Birgittæ undique diffusam votum vovit eidem, quod dignaretur sua sanctitate gratiam impetrare sanitatis ejusdem filii sui, qui statim veniret ad dictam ecclesiam sanctæ Mariæ de Carmelo, ubi sua imago depicta erat, et Missam ibidem dici faceret, candelasque ibidem offerret. Qui puer statim inventus est sanus sine ullo periculo personali, et dicta Thecla votum reddidit, quod promisit. Eliana de Cibo, soror domini Villani Cibo de Janua, habitatrix

C. Neapoli, interrogata dixit, et suo sacramento firmavit, quod Luchinus frater ejus veniens cum quodam navigio de Damasco *f* per mare infirmatus est, et cum applicuisset Neapolim, infirmitas ipsa aggravavit eum: itaque dubitans soror de morte dicti sui fratris, dixit eidem fratri suo, quod deberet se vovere dictæ B. Birgittæ, quia fama sanctitatis suæ undique diffusa est. Qui sperans B. Birgittæ meritis consequi sanitatem, votum vovit eidem, quod depingi faceret suam figuram, ubi melius ei videbitur pro fama dictæ Domine. Qui postquam votum vovit, subito dixit eidem suæ sorori: Ego bene sentio, et auxilium recepi meritis B. Birgittæ, qui subito sanus factus detulit imaginem B. Birgittæ ad civitatem Januæ, ut eam ibi depingi faceret.

ut dolore  
dentium,

9 Maria uxor Alphonsi Hispani habitatrix Neapoli dixit, et suo sacramento firmavit, quod, vivente dicta domina Birgitta, dum ipsa iret cum ea ad visitandum sepulchrum Domini nostri Jesu Christi *g*, petiit ab ea consilia pro quadam filia sua, quid agere deberet de ipsa, quæ dixit eidem

pluries, quod deberet eam monachare in ecclesia sanctæ Crucis, vel in monasterio sanctæ Clare de Neapoli. Quæ rediens Neapolim dixit viro suo prædicto, ut prædictam eorum filiam monachare deberent. Quo renuente, ac etiam dicta filia nolente, retulit dicta Maria dictæ B. Birgittæ verba, et intentionem dictorum mariti et filie. Quæ respondit eidem: Tu nunquam dictam tuam filiam nuptam videbis, quod et factum est. Nam post paucos dies ab hujus mundi illecebris fuit erepta. Asseruit insuper, quod post mortem ipsius B. Birgittæ dictus vir ejus Alphonsus fuit graviter infirmus, quæ dolens de sui prædicti viri infirmitate vovit eidem B. Birgittæ pro sanitate dicti sui viri depingi faciendi imaginem ipsius in ecclesia sancti Eligii de Neapoli, qui subito sanus inventus est, dictaque Maria votum promissum adimplevit. Luchina, uxor Adoardi de Mari de Janua, habitatrix dictæ civitatis Neapolis interrogata dixit, et sacramento firmavit, quod noviter ipsa patiens intollerabilem dolorem dentium, ex quo dormire, et comedere bono modo non poterat; ipsaque audiens sanctitatis famam dictæ B. Birgittæ, habens devotionem ad eam, votum vovit eidem, quod dignaretur ob suam sanctitatem impetrare sanitatem, et cessationem doloris dentium dictorum, quod statim iret ad dictam ecclesiam sanctæ Mariæ de Carmelo, ubi Missam dici faceret pro sua reverentia, et honore, quæ dixit, quod statim, facto dicto voto, dolor prædictus cessavit, et sana inventa est, votumque reddidit, quod promisit.

10 Domina Heliana interrogata iterum dixit, *febr.* et suo sacramento firmavit, quod nuper existens in domo sua Rogerius Samignanus de Janua, graviter febriente infirmatus est, qui ad petitionem, et suasionem ipsius Helianæ votum vovit eidem B. Birgittæ, et statim a dicta infirmitate liberatus fuit. Palmerius mercator pauperum interrogatus dixit, et suo sacramento firmavit, quod ipse existens infirmus gravi infirmitate, de qua potius sperabatur de morte, quam de vita, uxor ejus dubitans de morte ipsius, habens maximam devotionem ad dictam B. Birgittam, quod tempore, quo ipsa B. Birgitta vivebat in mundo, cum ipsa frequentabat assidue, et post dormitionem ipsius majorem habuit in ea devotionem, votum vovit eidem de Missis dicendis, cereis fiendis, et lampadibus accendis in sancta Maria de Carmelo, ubi imago dictæ B. Birgittæ depicta erat, quod, si gratiam impetraret de sanitate eidem viro suo, votum redderet eidem: et subito dictus vir ejus, qui quasi laborabat in extremis, vidit per visionem dictam B. Birgittam ponentem se extensam super corpus suum, de qua visione nimium confortatus, excitatus, tamquam si dormivisset, et dixit: Ego sanus sum, quia B. Birgitta me sanavit; et sic fuit pro certo, quod statim sanus inventus fuit, et dicta ejus uxor votum reddidit, quod promisit.

11 Laurentius de Florentia *h* habitator Neapoli interrogatus dixit, et suo sacramento firmavit, quod, mortua dicta beata Birgitta, magnam habuit devotionem ad eam, quia pro certis negotiis sibi commissis accessit ad nudinas civitatis Salerni *i*, et moram trahendo ibidem, litteram unam recepit ab Angelo de Lacenniis de Benis mercatore Neapoli commorante inter alia

A alia continentem, quod frater suus graviter infirmaretur infirmitate illa, quæ dicitur Glandula, ex qua potius de morte, quam de vita sperabatur, et si desideraret ipsum vivum videre, antequam moriatur, statim veniat Neapolim, quod ita phreneticus ille erat. Qui inter se dixit: Me dolente, quo ibo? Ipse forsitan, antequam vadam, morietur. Nam infirmitas erat ad mortem: tamen confidens in bonitate Dei, et meritis beatæ Birgittæ, quæ vivebat adhuc, supplicavit divinæ bonitati, et rogavit mentaliter dictam beatam Birgittam cum devotione, et lacrymis, quod dignaretur succurrere, et sanitatem impetrare pro fratre suo prædicto; et subito dictus frater, qui a tempore, quo infirmatus fuerat, nondum dormierat, et phreneticus erat, vidit illa nocte visionem hanc, quod ipse existens in quodam loco, ubi aqua decurrebat non modica vidit beatam Birgittam a dextero latere dictæ aquæ morantem, quæ dixit eidem: Veni huc, et transeas ad me ab alio latere aquæ, ubi tu moraris. Qui respondit, Domina non possum, quia infirmus sum, et glandula, quam habeo in gamba h, me impedit, quæ dixit: Omnino

B veni huc. Qui videbatur se ire illuc, ab alio latere dictæ aquæ ad ipsam Dominam transivit. Qui evigilans quasi à somno dixit, se esse sanum, quia ipsa Domina eum sanavit. Omnes vero expectantes finem ipsius, credentes ex ira se dixisse, quasi territi, reperientes esse sanum, subsequenter Deo, et B. Birgittæ laudes redderunt. Quod Laurentius asseruit hæc acta fuisse de mense Septembris, XIII Ind., XXII ejusd. mens. l.

l  
accidit, pr-  
dumque do-  
lore,  
\* an. Avum?

12 Marinus de Alexandro de Neapoli aurifex interrogatus dixit, et suo sacramento firmavit, quod ipse habuit delavum \* suum graviter infirmum infirmitate, quæ dicitur Glandula, seu inguinaria, qui fuit a medicis desperatus; et deinde habuit filium suum graviter infirmum quodam alia infirmitate, de qua potius sperabat mortem, quam vitam. Qui confidens in Domino, et meritis Beatæ Birgittæ, quod multam dum ipsa viveret in mundo, pro ea laboravit in eo, quod potuit, supplicavit eidem, quod dignaretur pro ipsis scilicet filio, et delavo sanitatis gratiam impetrare, quæ exaudiens supplicantis preces, amborum sanitatis gratiam impetravit. Candolus mercator, Neapoli commorans, interrogatus dixit, et suo sacramento firmavit: quod ipse subito habuit dolorem eximum in digito pedis, qui habens devotionem, et fidem ad beatam Birgittam, votum vovit eidem, quod dignaretur gratiam impetrare a Domino, quod dolor ille cesset, quia statim eam depingi faceret in quadam ecclesia Sancti Gregorii Majoris de Neapoli, qui statim sentit se sanatum. Thomassinus Specarius de Nitia m, habitator Neapoli, interrogatus dixit, se scire, quod quidam devotus beatæ Birgittæ quadam vice accessit ad visitandum sepulchrum Domini cum B. Birgitta, et cum secunda vice pergeret ad visitandum sacrum locum prædictum, essetque in itinere, subito per tres dies lumen oculorum amisit, qui plenus mœstitia votum vovit subito eidem beatæ Birgittæ dicens; Domina mea, in te est tota mea spes, supplico, ut mihi oculorum lumen restituas, et subito gratiam accepit, et lumen oculorum recuperavit.

\* corporis

13 Joannes Provincialis, familiaris domini cancellarii regni Siciliæ, interrogatus dixit, et

suo sacramento firmavit, quod existens ipse in civitate Neapoli aliquibus diebus fuit infirmus, et habens devotionem ad beatam Birgittam, votum vovit eidem pro sanitate recuperanda dicens; quod ibo ad S. Mariam de Carmelo, ubi imago tua depicta est, et ibi Missam dici faciam pro tua reverentia, et honore: qui dixit, quod sanus subito est inventus, et votum reddidit, quod promisit. Domina Ceccha Bochaplana de Neapoli interrogata dixit, et suo sacramento firmavit, quod quædam soror sua graviter infirmata ad tantam delibitatem corporis devenit, quod dubitabatur de subitanea morte ipsius; quæ una cum matre sua rogavit, et supplicavit beatæ Birgittæ, ut dignaretur impetrare convalescentiam dictæ suæ sororis, ut Corpus Domini valeret recipere, ne sic sine Sacramento Eucharistiæ decederet: quibus precibus cum devotione factis, statim illa convaluit, et sacrum Corpus Dominicum recepit, Marcus Clavictorius de Neapoli de Platea Salarie civitatis ejusdem interrogatus dixit, et suo sacramento firmavit, quod nuper quædam Lellena de Lando uxor sua fuit longa et gravi infirmitate corporali per spatium duorum annorum, et plus a Domino visitata; existens sic infirma accessit ad domum matris suæ, abstulit furtive eidem viro suo nonnulla bona mobilia; et detulit illa ad domum dictæ suæ matris. De quibus rebus ablati dictus Marcus vir ejus erat in magno dolore, nesciens modum capere dicta bona recuperandi: subito dicta uxor ejus existens quasi in ultimis loquelam perdidit, qua de causa dolor additus fuit dolori dicti sui viri. Ipse autem nesciens, quid ageret, divina gratia eum inspirante, recursum habuit ad refugium singulare: audiens famam dictæ B. Birgittæ, quæ undique effundebatur, statim vovit eidem B. Birgittæ, et dixit: Supplico tibi, Domina, quatenus digneris mihi, et uxori meæ gratiam facere, ut, antequam moriatur, habeat loquelam et notitiam bonam, et quod veniat ad domum meam cum rebus, quas mihi abstulit, quod nudus veniam me fustando, sive verberando usque ad ecclesiam Sanctæ Mariæ de Carmelo, ubi imago tua depicta est, et alia promisit, et vovit.

14 Et existens dicta uxor sua sic cum loque-  
la perdita in domo matris suæ prædictæ; ipse  
vir ejus accessit ad eam videndam habens ma-  
gnum dolorem de rebus perditis sibi ablati. Et  
dum esset in domo prædicta, cepit ipse ali-  
qua verba dicere; statim mirabiliter dicta ejus  
uxor, quæ loquelam amiserat, locuta est, vo-  
cans eum, et dicens, Marce vir, et domine mi.  
Et ipse confortatus est eam, et dixit, quod  
ipse voverat eam B. Birgittæ. Quæ respondit:  
Ipsa Domina confortata est me, quod una mulier  
fuit mecum, et credo, quod ipsa fuit, quæ te-  
nebat manum in stomacho meo, et aliis parti-  
bus corporis mei, meque non modicum confortavit.  
Et statim dixit viro suo. Ego volo venire ad domum tuam, et sic stimulabat matrem suam, volens ire ad domum dicti viri sui, quod et factum est. Dictusque vir ejus fecit eam juvare, et ipsa cepit res, quas abstulerat dicto viro suo de domo sua, et portavit in domo sua sibi illa restituit, quæ deinde confortata convaluit, dictusque vir ejus adimplevit votum promissum solemniter B. Birgittæ. Et demum post aliquos dies mulier ipsa recidivavit, et venerunt sibi assellationes, n, ex quibus gravata infirmitate

debitate  
subvenit,  
F

A. JACOBO DE  
ORLANDO.

firmitate mortua est, et ab hoc mundo recessit.

mutua

15 Die octavo mensis Novembris d. xv Indict. domina Lancilla Moronul o de Neap. Soror domini Andrilla Moronul de Neap. militis, interrogata dixit, et suo sacramento firmavit, quod dum olim inter ipsum militem cum sua cognatione ex una parte, ac nonnullos alios nobiles civitatis Neap., qui dicuntur de Constantio p ex altera, orta fuisset lis, seu briga mortalis, ex qua nonnulli ex utraque parte interempti fuerunt; prefatusque dominus Andrilla nullum ad Deum habendo respectum, diabolo instigante, determinasset in sua mente vendere omnia bona sua stabilia ad hoc, ut possit de dictis suis æmulis sanguine satiari, curiaque regionalis in futurum non haberet, nec posset de bonis ipsius quocumque casu accipere, vel habere; et ut asseruit et publicata fama fuit, pro pace fienda inter eos interposuerunt se sanctæ memorie dominus summus Pontifex Papa Urbanus q, domina nostra regina Joanna, et dominus rex Ungariæ r, nihilque proinde facere potuerunt. Ex quo ipse dominus Andrilla cum suis sequacibus de mandato dominæ D. reginæ

B

incarcerati pro ipsa pace fienda, nihil tamen boni propterea executioni demandatum fuit. Operante tandem divina gratia, volens ipse Deus in suis Sanctis laudari et glorificari specialiter in prefata B. Birgitta, subito miles ipse fuit gravi infirmitate et periculosa gravatus, illa scilicet, quæ Glandula appellatur, non unam, sed plures in suo corpore habens, ex qua, ut dixit, fuit ab omnibus medicis desperatus.

inter fami-  
lios nobiles

16 Ipse autem inspiratus à Domino voluit salutem suæ animæ providere; incepit, et perfecit suum ultimum testamentum, ut dixit. Et subito ecce venit quidam religiosus ad eum dicens ei, quod omnino, si salvari desiderat, pacem faciat cum suis inimicis. Ipse audierat famam dictæ B. Birgitte, desiderabat aliquid de suis reliquiis pro sua sanitate habere. Quod sciens quidam nomine Antonius de Carlecto s, qui beate Birgitte, dum vixit in mundo, familiarissimus fuit, ei detulit unam crucem parvulam, quæ fuit dictæ B. Birgitte, cum aliis reliquiis corporis ipsius, qui devote cum desiderio

C

recepit eas, tangens illis se in certis partibus corporis sui, et se eidem Domina commendans, et petens adjutorium ab ea. Et ecce subito cepit eum tempestas et angustia valida corporalis, et ipse vociferavit cunctis audientibus de domo sua dicens, Damnatus sum in inferno, damnatus sum; multoties id replicavit. Ex quo multi territi sunt, et expectabant ipsius exitum, ut sibi visum fuit, qui nec dormiebat, nec vigilabat. Ecce venit quidam ad eum, et, ut creditur, dæmon fuit, dicens, Tu damnatus es quia tuum testamentum voluntarie non fecisti, sed coactus. Et subito, ut dixit et creditur, dicta B. Birgitta dicens ei: Ne dubites, quia ego te juvabo, ex quo ipse confortationem recepit. Ecce iterum ille tentator affuit, qui dixit ei. Tu damnatus es, quia ore dicendo, et non corde pepercisti inimicis tuis. Et ipsa Domina adjutorium præbuit eidem dicens. Ne dubites, et ne desperes, dic, et confitearis ore et corde, Ego eis peperci: quod sic factum fuit, ut apparuit successive de pace secuta.

17 Tentator ille se videns ita victum et confusum, amplius ibi non apparuit. Et ipse iterum vociferavit dicens: Non sum damnatus; non sum damnatus; multoties replicans illud, ac dixit, Domina Birgitta sancta est; quod verbum multoties replicavit. Deinde ipse ad se reversus vocavit suos omnes consanguineos et amicos, narrans eis cuncta, quæ viderat et audierat, et credens mori dixit, Parcā pro peccatorum meorum remissione, volo, quod fiat pax inter nos, et illos de Constantio firma et valida, ore, corde, et opere, et accedatis ad eos vos omnes, et firmam faciatis pacem cum illis. Qui statim accesserunt, et illi de Constantio hoc scientes è converso statim venerunt obviam illis, qui unanimiter pacem, et concordiam firmaverunt. Et venientes unanimiter ad dictum Andrilla cum planctu, et gaudio magno firmantes \* pacem illam, operante Domino nostro Jesu Christo, meritis, ut creditur, dictæ beate Birgitte, qui cum Patre et spiritu sancto vivit, et regnat in sæcula sæculorum Amen. Deinde miles ipse sanitatem corporalem recipiens depingi fecit imaginem dictæ B. Birgitte in ecclesia S. Mariæ de Carmelo de Neapoli, cujus meritis, ut creditur, hæc omnia facta fuerunt.

extinxi  
odia,

\* an firma-  
runt?

E  
et lactentem  
cum filio

18 Eodem die retulit prænominatus Carolus, et suo sacramento firmavit, se audivisse a magistro Lisolo balistario de Neapoli, procuratore monasterii S. Clare de Neapoli, quod nuper Philippella Lanzenga de Neap. uxor ejus, dum suum filium parvulum lactaret, subito in vigilia Ascensionis Domini nostri Jesu Christi cepit eum \* febris gravissima molestare per spatium mensis unius et medii, quem \* semper dictum suum filium lactabat, eo quod puer ipse mammillas alterius mulieris nullo modo sugere volebat. Sicque dictus magister Lisolus dubitabat tam de morte ipsius conjugis suæ, quam de filii, quia deficiente matre oportebat et filium mori, qui, ut dictum est, alias mammillas volebat aliquid sugere. Divina tamen gratia ei inspirante, audiens famam, et sanctitatem ipsius B. Birgitte, votum vovit eidem flexis genibus, ut dignaretur gratiam impetrare, ut dicta ejus uxor valeat a dicta, qua tenebatur, infirmitate liberari, et dictus ejus filius ex hujusmodi infirmitate similiter non pereat, promittens, fieri facere statuum unam muliebrem de cera cum filio in brachiis stantem, eamque ponere ante figuram ipsius beate Birgitte, quæ depicta erat in dicta ecclesia S. Mariæ de Carmelo, quod et factum est.

\* cam  
\* quo

F

19 Nam infra dies quatuor post dictum votum dicta uxor sua fuit a dicta infirmitate, qua tenebatur, penitus liberata, febrisque eam dimisit, et bene convalevit, dictusque Lisolus votum factum per eum solemniter adimplevit. Quibus quidem personis predicta miracula coram nobis narrantibus, et dicentibus, sicut supra particulariter continetur, prefatus Carolus volens, ut in præmissis fides plenaria adhibeatur, nos rogavit, et requisivit, attente nostrum super hoc officium implorando, ut de præmissis publicum instrumentum facere deberemus ad certitudinem omnium, quorum, vel cujus præmissa scire interesset, vel scire vulerint, ut si, et quando opus esset, fieri valeat exinde plena fides. Nos vero requisitioni hujusmodi devote parentes, maxime quod officium nostrum, quod est publicum, non possumus alicui denegare,

matrem mor-  
ti eripuit.

ad

A ad rogatum, et requisitionem dicti Caroli de præmissis factum est præsens publicum instrumentum per manus mei notarii supradicti, signo meo solito signato sub omnibus mei, qui supra iudicis, et nostrorum subscriptorum testium sigillis roboratum. Quod scripsi ego præfatus Matthæus, ut supra, publicus notarius, quia præmissis omnibus rogatus interfui, ipsumque meo signo signavi, ac abradi, et emendavi superius, ubi legitur « Bernardus » ac ubi legitur « miraculo » et ubi legitur « subscriptis diebus mensis » « Octobris, et Novembris. » Item ubi legitur « suo » « sacramento firmavit » ubi legitur « applicuisse » ac ubi legitur « beatam » Item ubi legitur « do- » « minusque vir ejus » ac ubi legitur « dictæ xv In- » « diet, domina Linnella Moronul. » Item ubi legitur « nec posse » et ubi legitur « sibi visum fuit » nec non ubi legitur « eodem die » non vitio, quod scribendo carnaliter erravi, nec abradi similiter, et emendavi denuo super, ubi legitur « Suetia » ut soror morante in te est. « In quadam ubi legitur de crinule » et ubi legitur « non abradi » quod non vitio; sed scribendo erravi, quod pro autentico, et legitimo, et firmissimo habeatur, et valeat.

B Ego Jacobus de Orlando de Neap. qui supra iudex ad contenta subscripsi.

Ego Reynaldus Crucialma de Neapoli testis subscripsi.

Ego abbas Petrus Curzulus de Neapoli electus testis subscripsi.

Ego Joannellus Macerdonus de Neapoli testis subscripsi.

Ego Joannes Speciaris de Neapoli testis subscripsi.

## ANNOTATA.

a Regnum adiit anno 1342.

b Ex anno, quo regnare cepit Joanna, mox memorato, et anno 1376, collige legendum esse: Regnorum vero ipsius trigesimo quarto.

c Binæ istæ voces, Februarii Amen, nihil significationis hic habent: perperam ergo huc intrusæ sunt.

d Seu Genuæ, in Liguria nata, vel inde oriunda.

e Civitate archiepiscopali in Hetruria.

f In Syria.

g Anno 1372.

h In Hetruria.

i In regno Neapolitano archiepiscopalis.

k Id est, Crure.

l Anno 1375.

m Forte Nicia seu Nicæa, Provinciæ oppido in Gallia.

n Exonerationes ventris.

o Non videtur recte expressum hujus familiæ nomen. Andrillum enim Morinimum (de Morilli Italice reddit) qui seculo 14 inter Neapolitanos viros nobiles floruerit præter alios ejusdem familiæ viros pag. 194 memoratum inventio in Vindicis Neapolitanæ nobilitatis, quæ Latino sermone à Carolo Borrello exarata, typis Neapolitanis editæ prodierunt anno 1653.

p De Constantiis (Italice Costanzi) vide Borrellum proxime citatum pag. 180.

q Hujus nominis V.

r Ludovicus Hungariæ rex regnum Neapolitanum ingressus est anno 1342, ut vindictam sumeret de morte Andreae, Joannæ marito et fratri suo, illata.

Octobris Tomus IV.

f Hujus mentio fit in Vita S. Birgittæ Bertholdiana num. 103.

A. JACOBO DE ORLANDO.

## PARS III

Auctore Anonymo

Miracula aliquot Nolæ et Romæ facta.

Agnes de Concessa habitans in Roma prope montem Jordani a habens a nativitate grossissimum guttur, ivit ad funus B. Birgittæ, antequam sepeliretur, et cum zona sua fecit tangi manus B. Birgittæ, et ligavit ad collum et detumuit, et sanata est. Domina Silena uxor quondam Cancellarii Urbis, qui vocabatur de Monte nigro, habens ulcus in utero \* ita quod non poterat os aperire ad comedendum, nec medici eam curare poterant, facto voto ad B. Birgittam, sanata est, et obtulit coronam de perlis b ad sepulchrum ejus ad ecclesiam S. Laurentii in Panisperna. Domina Joanna, uxor Petri Jacovelli de Turrinata, in regione Regulæ prope domum Cardinalis de Ursinis, quæ \* cadens de scala privata fuit brachio quasi disjuncto a junctura debita, et in somnis per visionem a B. Birgitta sanata est, quæ unum brachium de cera statim portavit ad appendendum super sepulchrum ejus coram imagine sua. Domina Paula, quondam uxor domini Joannis de S. Eustachio, fuit infirma de capite, et desperata de vita a medicis; vovit se ad B. Birgittam; tertia die sanata est; ivit ad sepulchrum ejus. Item præfata domina Paula gravabatur a quodam nobili in bonis suis, et fecit votum domine Birgittæ, quæ in somno apparuit privigno suo Silo, et ab illo gravamine liberata est, et similem gratiam habuit sæpius, quando ab aliis gravabatur. Domina Silena mater præfate domine Paulæ infirmabatur de febre et punctura, id est, dolore lateris, quæ derelicta a medicis, et judicata pro mortua a magistro Francisco della Fara, et ab aliis medicis, et \* preces prædictæ filiæ suæ, quæ voverat B. Birgittæ, per eandem liberata est a periculo mortis, cum tamen jam esset quasi mortua.

21 Domina Francisca, uxor Petri Pauli Veleni prope S. Eustachium, patiebatur in manu dextera infirmitatem, quæ dicitur: Noli me tangere, et habebat super manum inflationem magnitudinis unius nucis c: quæ requisivit medicos qui desperaverunt eam de sanitate, et dixerunt, eam incurabilem esse, nec voluerunt de ea curare: propter quod dicta domina recurrens ad B. Birgittam confessa est, et oravit ad eam, et ligavit super manum fructiculum vestis domine Birgittæ, et fecit votum, et alia die sanatam se invenit. Soror Francisca de Sabellis monialis in monasterio S. Laurentii in Panisperna, ubi domina Birgitta sepulta fuit, erat infirma de stomacho tam graviter, quod duobus annis in infirmaria in lecto ægrotando jacebat, nec quasi umquam surgebat de lecto, nisi quando se preparabat ad comedendum, et magnam devotionem habebat, et amicitiam cum præfata domina Birgitta, quando vivebat. Unde contigit, quod tempore mortis ejusdem beatæ Birgittæ, cum propter multitudinem, et concurrens